

AMERIKANSKI SLOVENE

Geolo: Za vero in nafođ — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU,
— S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLO.

ŠTEV. (No.) 111.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 16. JULIJA — THURSDAY, JULY, 16, 1925.

LETNIK XXXIV.

Nevoščljivost ali kaj?

Napisal Andrej Tomec.
(Dalje).

Če ste Vi Father Škur in z Vami Vaši somišljeniki od tega podjetja izključeni, ste ker zanj — nemarate, ker z nami ne simpatizirate. Saj ste bili tudi Vi, kot vsi drugi duhovniki in katoliški lajki vabljeni in prošeni pomagati in sodelovati za naše in tudi Vaše podjetje. Ali Vas bo kdo silil, če se ne boste odzvali? Ali mislite, da bi se moralo v programu glasil: "naše in vaše" podjetje! Potem bi lahko tudi naši nasprotniki mislili, da je pod besedico: "Vaše" podjetje tudi njih.

Res, da tiskarna, v kateri se tiskajo naši katol. listi ni več v rokah redovne duhovščine, slovenskih frančiškanov, kot je bila prej, temveč je last delničarjev. To se je zgodilo na predlog Rev. Černeta v sporazumu s frančiškani v splošno zadovoljstvo naročnikov. To se je zgodilo menda tudi radi tega, da nasprotniki ne bi mogli več hujskati proti našemu katoliškemu listu Amer. Sl. — Edinost, da je frančiškansko glasil. Toda kljub temu še vedno zmerjajo nasprotniki naš list s katarskim listom. In kakor zdaj, tako tudi prej ni bilo vsem všeč, ko je bilo podjetje odvisno od redovne duhovščine.

Sicer pa ni na tem veliko ležeče, v kakšnih rokah, pod kakšno kontrolo je list, temveč v kakem duhu je pisan in kako je pisan in če se bori za prava katoliška načela in iste zastopa.

Ne, kdo je, temveč kakšen je kdo, pa naj bo duhovnik ali lajik. Za to bi se moralo vprašati.

Iz članka Father Škura je videti, da mu nekako ni všeč, da se poleg duhovnikov trudijo, delajo in se borijo za katoliško stvar ter vodijo katoliška podjetja tudi lajki, kakor, da bi prav lahko vse duhovniki sami opravili in naredili in se celo boji, da ne bi zašli na kriva in napačna pota, ki vodijo v propast.

Vprašam: Ali ni naš list Amerikanski Slovenec & Edinost pravi katoliški list, kakoršnih je ravno dandanes treba? Ali ne bi članki urednika lajka Mr. Jeriča, članki, spisi in dopisi in nastopi Mr. Grdinata in drugih katoliških lajkov delali čast vsakemu duhovniku?

Nikar se ne bojte nastopa katoliških lajkov, kot da bi bili kaka nova struja nasprotstva pravim katoliškim načelom. To bi Vas moralo kot duhovnika še veseliti. Ali naj Vas čakamo, da se boste Vi borili za našo katoliško stvar, za naše pravice, ko sovražnik z vsemi silami pritiska na nas in se hiti organizirati in bojevati proti nam? Saj smo dolgo čakali in mirovali, pustili smo dolgo časa vse v miru, naj je kdo delal, kar je hotel. Pa kaj smo pričakali? Kam smo prišli? To vsakdo lahko vidi, kdor le ni nalašč slep.

Če je pa mnogim lajikom več mar za katoličanstvo, kakor nekaterim duhovnikom, kaj morejo lajki zato? Vi hočete imeti lajke pod

kontrolo, da bi sami ničesar ne smeli. Toda čemu kontrola, če je ni treba? Saj še tako nasprotniki vpijejo, da hočete duhovniki vse pod svojo komando spraviti.

Mi katoliški lajki se ničesar ne prilastujemo, kar je stvar samo duhovnikov, se nečemo utikati v zadeve, ki so izključno zadeve duhovnikov. Toda, če je nam pa še kaj mar za našo sv. vero, tedaj pa nečemo, nemoremo, nesmemo pustiti in mirno gledati peklenskega početja naših verskih nasprotnikov, temveč moramo — zadnji čas je zato — proti njim nastopiti z vso odločnostjo, moramo delati za našo katoliško Jednoto, za katoliška društva, katoliške shode, posebno pa se moramo brigati za naš katoliški tisk, ki je najvažnejši in najpomembnejši faktor v sedanjem času za nas katoličane. Vse se je zarotilo proti katoličanstvu in vse, kar je nam nasprotnega se bojuje proti nam in ne samo nekateri, morda posebno v to poklicani. Ali se naj s to mogočno vojsko verskih sovražnikov bojuje samo mala četica duhovnikov?

Mi lajki imamo zadosti trd boja za obstanek in naše družine, in bi prav z veseljem prepuščali vse delo in ves boj za vero, za naše prepričanje, za naše organizacije, časopise, za naše pravice, vse delo in vso skrb za narod Vam duhovnikom.

In če Vi duhovniki zmorete vse to sami, potem bomo mi lajki drage volje odložili vse orodje in orožje.

Naravnost neresnico trdite, ko pravite, da je K. S. K. J. dospela do viška napredka "brez takezvanih naših strujarjev..." Ali ni ravno nasprotno resnica? Ali ni jednota začela napredovati in napredovati ravno v času, ko so ti novi "strujarji" začeli z vso navdušenostjo in vne- mo delati in nastopati za večjo in močnejšo jednoto? Ali ni ravno v zadnjem času, odkar je izvoljen novi glavni odbor jednote posebno njen gl. predsednik naš za vse dobro navdušeni Mr. Anton Grdina?! Ali niso ravno katoliški shodi v preteklem letu in letošnja kampanja za nabiranje novih članov, katere so priredili in razpisali ti novi "strujarji," pridobili jednoti tako veliko število novih članov? Ali ni jednota tudi napredovala, ko je zanjo agitiral naš list Amerikanski Slovenec & Edinost?

Spodtiktate se na tem, da sta "Amer. Slov. in Edinost" pred leti kot pes in mačka danes na jedni firmi.

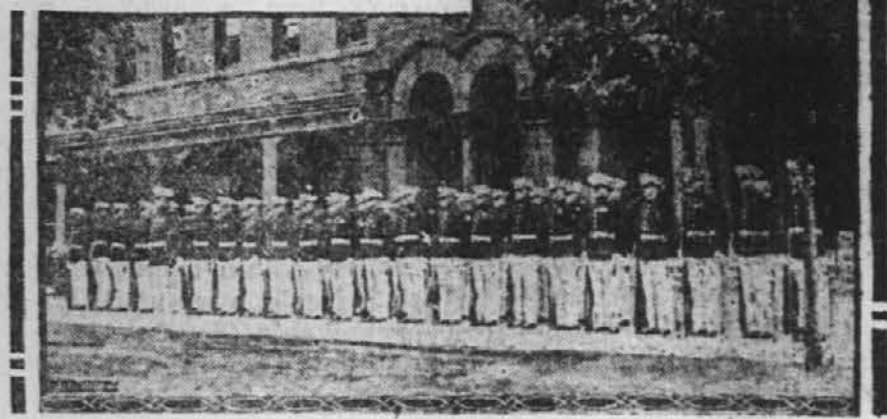
Ali je to kaj slabega in hudega? Ali ni lepo, da se dva nasprotnika skupaj spravita in živita in delata v prijateljsstvu, v slogi in bratski ljubezni? (Dalje sledi.)

Kitajska se brani angleške ponudbe.

Peking. — Kitajska vlada je zavrnila ponudbo Anglije za mirovna pogajanja v sedanjih nemirih v Šanghaju. Pogajati se pa hoče z vsemi državami.

AMERIŠKI POMORSČAKI NA STRAŽI PRED PREDSEDNIKOVIEM STANOVANJU.

Oddelek pomorščakov, ki stražijo stanovanje predsednika Coolidgea, kjer biva na počitnicah.

PLEMENSKA VOJNA.

Znameniti angleški pisatelj vidi vojno na smrt med belimi plemen, na eni strani in rmenimi na drugi.

London. — Grozni dogodki na Kitajskem, Maroko in v Indiji so predvidni znaki boja na smrt, med belimi in drugopletnimi plemen. Tako vidi znameniti angleški pisatelj F. Britten Austin. Kot središče tega bojnega polja pa navaja Pacifik. Drugopoltna plemena grozno sovražijo bele, tako pravi Austin, njih sovražstvo do nas je nepojmljivo. Moskva trdno upa, da bodo milijoni drugopoltnih napadli bele in jih masakrirali, vsled tega pa silno propagandira, da bi se to upanje vresničilo. Največ računajo na Japonsko. Pravi, da je Japonska tako pri moči, da se lahko spusti v boj z Ameriko ali Anglijo — ali pa z obema.

POGAJANJA MED RUDARJI IN LASTNIKI V TEKU.

Atlantic City, N. J. — V torek se je zopet začelo s pogajanjem med lastniki rudnikov trdega premoga in rudarji. Gre se v prvi vrsti za "uboge" premogarske barone, da se dožene, če so zmogni ugoditi zahtevam delavcev, da bi jim pri tem ne bilo treba stradati kruha. Well, plačani goščadi bodo natvezili nešteto vzrokov, da se plača rudarjem ne sme povišati.

Ni pa prikrito voditeljem rudarjev, kakor tudi ne sleherne mu trpinu, ki kakor črv lazi pod zemljo, da imajo lastniki tako velikanske dobičke, da ako ugodijo zahtevam rudarjev, jim ne bo potreba povišati cene premoga, a vzlic temu bodo lahko udobno živeli.

W. W. Inglis iz Scranton, Pa. zastopa lastnike — in Phillip Murray, podpredsednik "Združenih rudarskih delavcev" pa rudarje.

Podraženje gasolina za 1c.
Poročajo o podraženju gasolina za 1c. pri galon. Podraženju so prizadete naslednje države: Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Iowa, Minnesota, North Dakota, South Dakota, Missouri in Kansas.

KRIŽEM SVETA

Westbury, N. Y. — Poročnik Charles Hickery in Albert Perry sta bila na mestu mrtva, ko sta z letalom iz visočine 1000 čevljev zagrmela na zemljo. Letalo se je pri padcu vnelo, izpod razvalin so potegnili ožgana trupla.

Rim. — Roberto Farinacci, tajnik fašistovske stranke je izjavil, da ne bo v Italiji volitev do leta 1929, ni pa še gotovo, da bi bile takrat. Zbornica je po volji fašizma, fašizem ima vso moč v rokah — čemu volitve. Umevno je, da izjavo podpira fašistovski časopisje, dočim seveda opozicijsko pravi, da je tako postopanje nepostavno.

New York. — Po nepredvidnosti soproge narednika Mrs. Jane Statler, na postaji "Governor's" otoka je izbruhnil ogenj pri peči kjer se je nahajalo perilo in se vnelo. Stiri vrste hiš častnikov je zgorelo do tal. Štirinajst družin je komaj rešilo golo življenje. Škoda znaša \$150.000.

Toledo, Ore. — Tukajšni prebivalci so izgnali iz mesta vse japonske delavce zaposlene pri Pacific Spruce Corporation mill. Nasprotstvo je nastalo ko so Japonci prevzeli pri omenjeni kompaniji neko delo, katero niso hoteli opravljati beli.

New Lexington, O. — Od tukaj poročajo, da so skupaj trčili trije avtoji, sedem oseb je zadobilo težke poškodbe, avtoji so razdejani, par oseb je zadobilo poškodbe, katerim bodo najbrže podlegli.

Chicago, Ill. — Alfonso Mocerni, 771 Forquir cesti star 4 leta, ki je bil gluhomem je padel v kotel vrele vode, katero je mati pripravila za perilo. Zadolbil je strašne opekline, katerim je podlegel.

Ridgeway, Wis. — Lastnik garaže William Ellis, star 40 let, je bil slabega zdravja in postal vsled tega tako otožen, da je izvršil samomor.

West Frankfort, Ill. — Kakor znamenja kažejo se bo v temu kraju zopet začelo obratovati po rudnikih. Prva jama se je odprla včeraj v Royaltown Taylor kompanije, kjer je zaposlenih 737 rudarjev, upanje je, da se bo začelo delati v kratkem v vseh jamah.

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

RUSKO - ANGLEŠKI SPOR.

Riga, Latvija. — Uradno glasilu sovjetske vlade v Rusiji se bavi z govorom Austen Chamberlaina in lorda Birkenheada, ki so naperjeni proti sovjetski Rusiji. Anglija se pripravlja na tihem na vojno proti boljševikom. Poročilo pravi, da namerava Anglija organizirati male baltičke države za napad na Rusijo in istočasno pa bi ona s svojim brodomjem napadla Leningrad in stražila pristanišča v baltičkih državah ter operirala po Črnem morju.

Rusija svari baltičke države, naj se ne pustijo prevariti in naj ne sledijo programu angleških konzervativstov, ki vodi do nove svetovne vojne. Anglija razširja tudi svojo propagando na Francijo, prizadeva si pa tudi pripraviti Nemčijo do tega, da bi ustvarila blokado proti boljševikom.

Skozi dva tedna se že polnijo kolone ruskih listov o nameravani vojni. Pred kratkem se je mudil latviski premier Meierovitz v Londonu, kar straši boljševike, da se je ta obisk vršil v svrhu dogovora z Anglijo v delovanju proti sovjeto, kar pa premier Meierovitz odločno zanika.

POTEK OBRAVNAVE PROTI SCOPESEU.

Dayton, Tenn. — Clarence Darrow, ki zagovarja profesorja Scopesa se je že v ponedeljek pri obravnavi razkorčil in pokazal, da mu ni všeč družba kjer se moli, zato je dvignil svoj proti glas in zahteval, naj se ne otvori več obravnave z molitvijo. Sodnik mu je obljubil, Darrow si je že mel roke — aha za eno sem jih že, za ta drugo jih bodo pa učeni, znanstveniki, najbrže ti isti vsegavedniki, ki so videli na marsu ljudi in sprejemali od njih signale (i-a, i-a.). A glej vrabca, v torek zjutraj se je zopet obravnava otvorila z molitvijo, vsi — kaj še? — vsi niso molili, to se pravi Darrow in znanstveniki ne, večina tam navzočih je pobožno molila, ker se zaveda, da so ljudje in po božji podobi ustvarjeni, ne pa — opice.

Tako je tudi v torek zjutraj dobil Darrow klofuto, ko je rdeč od jeze zopet protestiral, da se nebi molilo. Dalo se je na glasovanje naj se li moli ali ne — molitev je zmagala, Darrow je požrl prvo grenko pilulo. Kakor gad je skočil pokonci in dejal — čujte: "Ako se bo molilo, se bo porotnike in druge navzoče pri obravnavi preveč navdušilo." Lej ga spaka saj menda res, potem še puhli dokazi evolucionistev ne bodo nič zalegli. Da, da, molitev je orožje, hvali naj vsakdo Boga, kdor je toliko pri brihti, da se tega orožja poslužuje.

Klofuto vseh klofut je pa dobil Darrow, kakor tudi vsi drugi evolucionisti, ko je dejal sodnik Raulston na protest Darrowa proti molitvi sledeče: "Molitev potrebujem, da me bo vodila do pravične sodbe."

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

Iz Jugoslavije.

GIBANJE SLOVENSKEGA ŽENSTVA ZA POLNOPRAVNOST ŽENE V JUGOSLAVIJI. — OSEM LET JEČE PRISODILI ROPARJU FALEŽU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Slovensko ženstvo se probuja.

Ženske zveze so priredile v hotelu Union v Ljubljani shod, katerega je otvorila in po soglasni izvolitvi vodila ga Franja Tavčerja. Dvorana je bila nabito polna žena iz vseh slojev in vseh političnih strank. Shod je dokazal, kako zavedna in prebujena je slovenska žena, kako budno sledi javnim dogodkom v naši državi in kako neisprosnost in doslednost zna nastopiti za ono, kar spozna za pravo.

Kot prvi govornik je nastopil vseučiliški profesor g. dr. Lapajne, ki je v obširnem govoru razjasnil vse zakonske določbe dednega prava, v kolikor se nanaša na ženo. Obrazložil je, v kakšnem stadiju se nahaja zakonski načrt v novem dednem pravu. Da se ne drobe v smrtnih slučajih kmetstva posestva in da ostane gospodarstvo v moških rokah podaja vzor koroški zakon, ki pravi, da taka kmetstva naj prevzame najposobnejši moški dedič, ostali moški in ženski dediči se naj izplačajo z denarnimi odpraski in za plačilo priznajo prevzemniku olajšave.

Shod je bil mogočna manifestacija zavednosti slovenske žene in sestrskosti solidarnosti Slovencek, Srbkinj in Hrvatice.

Ropar.

Štefana Faleža, rojen 5. avgusta 1899 v Spod. Polskavi, okraj Slov. Bistrica, tja pristojnega, r. k., samskega, že kaznovanega, je drž. pravdnistvo obtožilo, da je v noči od 1. na 2. april 1924 v Gačniku vlomil v spalnico Frančiške Heričeve, njej prizadejal s topim predmetom več udarcev po glavi ter ji grozil: Denar sem — ali kri! — torej započel in dejansko izvršil rop s tem, da ji je odvzel 250 Din. svilnat robec, kos mesa in kruha.

Porotniki so z 8 proti 4 glasovom potrdili, da je obtoženec kriv hudodelstva ropa, nakar je bil obsojen na 8 let ječe s precejšnjimi poostitvami.

Umrlj so v Ljubljani:

Ivana Verbič, zasebnica, 86 let. — Vida Pogačnik, novorojena hči fotografa, 2 dni. — Marija Vidic, kuharica, 52 let. — Marjeta Keber, občinska u-boga, 53 let.

Nalezljive bolezni v Ljubljani.

Od 15. do 21. m. m. so bili v Ljubljani naznanjeni sledeči slučajji nalezljivih bolezni: 1 škrlatinko, 1 ošpic in 1 davice.

Roparji na Skadrskem jezeru.

Dne 14. m. m. je na Skadrskem jezeru neki čoln, v katerem je bilo šest oboroženih finančnih stražnikov, ustavil parnik, ki je vozil proti Plavnici. Finančni stražniki so šli na parnik in ga preiskali, češ da vozi tihotapsko blago. Dejansko so našli velike množine tobaka in svile ki so jo vtihotapili iz Albanije. Finančni straž-

niki so vse to zaplenili in ga odpeljali s seboj, kapitanu pa ukazali, naj se v Plavnici zgleda na carinarici, kjer bo zvedel vse nadaljno. Komaj je parnik prispel v Plavnico, je odšel kapitan na carinarico in povedal, kako in kaj je bilo z vtihotapljenim blagom na jezeru in vprašal kakšne posledice ga sedaj čakajo. Na carinarici so se začudili in rekli, da o celi stvari nič ne vedo in da niso nikogar poslali na jezero, ker vrše službo le v pristanišču. Finančni stražniki so bili potemtakem preoblečeni roparji. Takoj so odredili zasledovanje in roparje tudi kmalu izsledili v sosednji vasi: bili so sami kmetje. Blago so še našli pri njih, kar pa za kapitana ladje ni imelo koristi, kajti sedaj so pač pravi finančni organi zaplenili svilo in tobak.

Zopet nesreča z ročnimi granatami.

Pred nekaj dnevi je na večer v Metkoviću v Dalmaciji eksplodiral cel vagon ročnih granat. Šef železniške postaje je bil še poprej toliko previden in je ta vagon dal poriniti na stran, na prazen tir. Če bi ne bilo te previdnosti, bi bila nesreča veliko strašnejša in bi zahtevala mnogo človeških žrtev. Tako je pa ob eksploziji vrglo v zrak samo vojaka, ki je vagon stražil in ga popolnoma razmesarilo. Nekaj drugih ljudi je ranjenih, a k sreči ne nevarno. V vagonu je bilo 215 zabojev ročnih granat v skupni teži 4000 kg. Eksplozija municije je povzročila velikansko detonacijo ter strašen strah v okolici. Ljudje so bežali iz hiš ter se celo noč niso upali vrniti domov, ker je več ur strašno pokalo in je žandarmarija na široko obkolila in zaprla mesto nesreče.

ŠIRITE A. S. & EDINOST.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega obdika.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in li-rah so bile včeraj sledeče:
Skupno s poštnino:

500 — Din.	9.55
1.000 — Din.	18.75
2.500 — Din.	46.75
5.000 — Din.	93.00
10.000 — Din.	185.00
100 — Lir.	4.45
200 — Lir.	8.55
500 — Lir.	20.50
1.000 — Lir.	39.75

Pri pošiljках nad 10.000 Din. ali nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cene denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke nakazujejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljke naslovite na — SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
70—9th AVE, NEW YORK, CITY.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America.
Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek.
Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

WAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Evolucijski cirkus in slovenski brezverci

Rdeči gospodi na Lawndale, ki že leta in leta dokazuje svojim pristajšem, da je neumno verovati, kakor uči vera in krščanstvo je evolucijski cirkus zelo dobrodošla stvar. Po trebuških se gladijo, kakor bi jim padlo s tem slučajem nekaj zelo sladkega v njihova rdeča usta.

Vsako bilko, ki jo prinese kak brezverni zagovornik evolucije hitro pobere in si jo bahato pripno na prsa češ, evo ga dokaza, da je evolucija resnična in da je vsak ugovor proti evoluciji zastoj. Mislijo si, zdaj smo vas ugnali!

Mi smo že zadnjič dokazali, kaj in koliko je verjeti evolucijskemu nauku. Dokazov nikjer ni, da se je kaj samo od sebe spočelo. Tega ni niti v kraljestvu drugih življenjskih bitij. Prvi začetek, prva podmena, ki daje podlago početku življenja, prihaja od Stvarnika. Iz nič se nikdar nič ni bilo in tudi nikdar ne bo. Iz mrtve stvari ne more ničesar priti, ker je mrtva. V tem nas potrjujejo vsakdanje skušnje. Ako vzameš kos mesa in ga zaviješ v gosto mrežico, se ti ne bo zaredil v njem noben mrčes, črvček, ako ga postaviš na sonce. Vse polno se ti jih pa zaredi, ako postaviš meso brez mrežice na sonce. V prvem slučaju muha ni mogla vsled mrežice do mesa, zato se v njem niso zaredili črvčki, medtem, ko so se zaredili v drugem slučaju, ko so imele muhe prosti pristop. Dobro kuhane in zaprte jedi ostanejo nepokvarjene po več let, ne da bi splesnile ali da bi se v njih zaredila kaka žival. Vse to nam priča, da se žival ali rastlina (plesnoba so majhne glivice) ne more samo od sebe razviti iz mrtve stvari. Prav natančne poizkuse je v tem oziru napravil sloveči zdravnik Ludovik Paster (Pasteur). Vzel je vodo, jo dejal v posodo, katero je dobro zamašil in potem zavrel vodo. Tako ni mogel zraku do nje in vročina je pomorila vsa živa bitja, ki so bila v nji. In glej čez leto in dan se v vodi ni pokazalo nobeno živo bitje, ne rastlina ne žival, dasi je sicer v vsaki kapljici na stotine malih, živalic ali močelij (infuzorij). Ko je pa to vodo pustil le za trenotek odprto je bila voda polna malih živalic. Zakaj, zato, ker so živalice odzunaj prišle v vodo.

Zadnje čase se zagovorniki evolucije silno trudijo, da bi dokazali izvor človeka drugače, kakor ga dokazuje sv. pismo. Vlačijo na dan razne izkoppine, toda kaj dokažejo s tem? Bolj go ogledujejo te izkoppine, manj vedo. Vedo, da so izkoppine, ugibajo koliko so stare, to je pa primeroma vse, kar morejo. In kaj če bi dognali natančno koliko so stare, če bi dognali do zadnjega človeka jim bo ostalo še vedno eno vprašanje, odkod prvi človek in odkod prvo početje življenja? S tem, ko iščejo razne "missing links" tudi ne dokažejo ničesar, kakor edino, da poskušajo s tebi nauki zavreči Boga, češ najprvo moramo najti, da se je človek razvil iz drugega bitja in s tem bomo poslali starega Boga v penzijo. Toda bolj kot poizkušajo, manj vedo. Brezverci se hočejo iznebiti njim neljubega Boga. Njemu bi radi figo pokazali. Toda bolj kot to poskušajo bolj uvidevajo, da brez poznanja Boga ni prave znanosti.

Vsak pameten veren človek ve, da le vera nam reši to uganjo in nas stori v resnici modre. Nobene krivice ne storimo zagovornikom evolucije, če pravimo, da so vsi njih nauki le domišljija, brez vsake tehtne podlage, ki bi dokazala, da se je počelo življenje začelo samo od sebe potem razvoja. In ker veda in znanost ne moreti dokazati tega, toliko časa, brezverci zastoj taje bivanje Božje. Ako to delajo, le sami sebe poštno blufajo in to v času, ko sami vedo, da to ni res, kar oni pišejo in

kakor nasprotujejo Bogu. Na jasnem bodo nekoč, ko jim bo Bog dokazal svoje bivanje z vso svojo strokosto. Tedaj bodo drugih misli, le škoda, da bo za marskaterga izmed teh prepozno in da ne bo časa, da bi popravil, kar je grešil proti časti Božjega bivanja.

Rdeči gospodje na Lawndale, zlasti klepetac Molek se lahko še tolikrat na glavo postavi, pa bo vse zastoj; vse bilke, ki jih bo nabral od kakih takih ala Darrow, Osborn in še druge njegove avtoritete ne bodo izdale v tem slučaju nič. Nič drugega ne bo, kakor smo že zadnjič povdarili, dosti besed, dosti klepetanja in argumentiranja, dosti neumnih brezsmiselnih vprašanj — a nobenih dokazov!

Milwaukee — West Allis.

Ker se je toliko že storilo po slovenskih naselbinah širou Amerike, glede narodnega dela in pa v prid slovenskemu narodu sploh, raditega so se društva spadajoča pod okrilje K. S. K. J. v Milwaukee in West Allis združila, da tudi začno nekaj in če Bog da tudi započeto končajo, in to je kar pred vsem potrebujemo — SLOVENSKO POKOPALIŠČE.

Vsakemu je znano, da kolikor se želimo zbirati v življenju tako tudi, marsikdo, skoro da večina, želi, da bi po smrti bil pokopan med svojci. Za naselbine kot je Milwaukee-West Allis, bi to bilo velikega pomena tudi politično, kajti Slovenci bi imeli zopet nekaj več ugleda in upliva kot pa do sedaj.

Ker je ideja dobra in upanje trdno, raditega se je na seji Združenih društev sklenilo, da se v ta namen priredi piknik, katerega dobiček naj bi bil nekakšen začetek ali pod iz katerega naj bi zrasel sad.

Tozadevni piknik se bo vršil v nedeljo dne 26. julija v že splošno znanem Sam Sluga parku — "Whisky Corner" — (Corner Beloit cesta in Woodlawn avenue). Ker je za vse najboljše poskrbljeno se prične piknik takoj po kosilu. Različna razvedrila in igre kot keglicje ter ples, kajti dvorana je velika in izvrstna. Pekel se bo na raznju — že veste kdo, in pa po-dobrem lunchu bo pa tudi dobra kaplja za poplakniti. Z izvrstno godbo je poskrbljeno, in vi pa poskrbite za srbeče pete. Da se prepričate, da je akcija za splošno, vam bo dokaz močan pevski zbor združenih društev pod vodstvom splošno znanega organizator brata John Kovačič-a, kar je že samo na sebi dokaz, da bo O. K.

Rojaki in rojakinje, bratje in sestre, pomnite, da se piknik vrši v VSAKEM VREMENU, najbo lepo ali kisló, če tudi mokro, kajti dvorana ja dovolj prostorna in za gasenje suše tudi poskrbljeno raditega se vabite in ste prošeni še posebej, da piknik posetite. Če bo vreme nagajalo, spomnite se na

vesele obraze, ker smo prepričani, da bo zmagalo nad vremenom. Ker kot že omenjeno se vrši piknik za skupno korist, glejte, da ne bo nikogar izmed Vas, in Vaših prijateljev, da ne bi bil navzoč. Vstopnina v park prosta.

Kazipot: — Iz Milwaukee: Vzemite karo z napisom "WOODLAWN," ki vozi po Reed Street in Greenfield Ave. Izstopite na koncu proge, kjer vas bodo čakali avtoji, da Vas popeljejo na pikniški prostor. Za West Allis: Idite peš do 51. avenue in Burnham street ter vzemite karo gori označeno. Za avtomobiliste: vzemite National ave. do Woodlawn zavijte na levo in po kratki vožnji boste pri nas, ali pa vzemite direktno Beloit cesto.

Za obilno udeležbo se poroča

PRIPRAVLJALNI ODBOR, Združenih Društev KSKJ.

Brooklyn, N. Y.

Prosim priobčite te vrstice v Vašem cenjenem listu A. S. — Edinost. Ni moj namen obširno poročati o delavskih razmerah kaj zadošuje to. Kadar možki začno slavnike nositi, slavnike karer začnejo počivati. Tudi ne mislim poročati o vremenu, zakaj kdor hoče znati kakšna vročina je bila v New Yorku meseca maja in junija naj ob priložnosti pogleda v naš nekdanji največji in sedaj potapljačji dnevnik G. N. in bo videl, da je bila taka vročina na Cortlandt streetu, da so ubogemu revčiku Petru Zgagi in obnem uredniku G. N. možgani zavreli v njegovem lastnem loncu.

Resnično huda je bila vročina zadnje čase v New Yorku in iz srca se mi smilijo ljudje, kot je naš Peterček, kateri si gasi žejo namesto s kozarcem vode, ali s kozarcem lahkega vinca z ta hudim.

Obenem opozarjam tudi vse Slovence širou Amerike naj spregledajo njegove budalosti. Dobijo se pa še švigašvagariji tudi v New Yorku, kateri bi sami sebe radi pohvalili pa jih je sram, zato pa večkrat pohvalijo tetko iz New Jersey, kate-

rega za kozarček tahudega pohvali vse.

Po par letih kolektiranja so Slovenci v Brooklynu na kolektali okrog \$5,000 in s tem denarjem so si hoteli kupiti Slovencev prepotrebno cerkev, ker sta pa Vi ali eden od Vaših šel h škofovom namestniku in mu je rekel, da Slovenci smo Austrijci in kot taki znamo vsi nemško, zatoorej nas je škof začasno po smrti našega g. župnika združil z nemško faro. Motite se torej, ako mislite, da bote z vašimi denuncijanstvom, kaj spravili v svoj koš. Pravica je še vedno zmagala in upam da bo tudi v tem slučaju. Ni torej frančiškan zapreka napredku katoliških Slovencev v Brooklynu pač pa Vi in Vaše nesramno dununciranje in lažnjivo pisarenje. Vi ste z vašimi lažnjivimi in zahrbtnimi pisarijami odpravili že marsikatero Slovence, da je pustil rajši vse delo za narod pri miru, kakor pa da bi bil v posmeh takim breznačajnim falotom. Toda zapomnite si, kaj pravi Hrvat: svaka sila do vremena. Tako tudi vi. Se par takih članov, kot je članek izpod uredniškega peresa v vašem listu 152 pa bote spoznali, kje da ste. Ne bo vam potreba pogrebника iz Clevelanda, pokopali bote sami sebe in sicer žive.

Kot cerkven mož pa protestiram proti pisavi G. N. Kot delavec sem nastanjen v Brooklynu in New Yorku že 16. let od mojega prihoda do danes sem zasledoval napredek Slovencev v Greater New Yorku in tudi po svojih skromnih močeh materielno podpiral. Dobro se spominjam časa, ko ste Vi na Cortland Street sprožili idejo za narodni dom. Resnica, bilo je veliko naidušenje za slovenski dom. Napravili ste par veselice in resnično spravili skupaj svoto \$350.00 za katere danes ponujate \$100.00. Torej možje kakšni so Vaši računi. Vi nam brooklynskim Slovence predbacivate nepoštenost in nevednost. Pa kakšni ste sami?! Vprašam ponovno, kje je glavica \$350.00 in procenti od desetih let! Odgovor bi bil lahek, ako bi hoteli odgovoriti kot pošteni ljudje, rekli bi z. . . smo jih. Ker pa poznam Vas, znamo, da odgovora ne bo. Ampak boste ta dopis kar gorkega pogoltnili, kakor se ga vam servira.

Akcija za slov. dom ni nastala radi gradbe slov. cerkve, pač pa zavoljo tega, ker ste zgubili voditelje in zaupanje naroda. Slovensko cerkev v New Yorku so postavili katoliški Slovenci in jo še danes podpirajo žakar vsa čast njim. Ako je slučajno eden nekateri likov dal par tisočakov, katere je zaslužil od katoliških Slovencev z namenom, da bo trikrat toliko nazaj dobil. Mi mu ne moremo pomagati, ako se njegova želja ne izpolnjuje.

Povem Vam, z narodom j-

Drugi sestanek zagovornikov evolucije.

Zafrnik: "Dobro jutro Molek, kako se počutiš kaj danes?"

Mol: "Nervozen sem, kakor bi pojedel pol jerbasa breskev s kostmi."

Zafrnik: "Kaj je vzrok?"

Mol: "In še vprašate?"

Zafrnik: "Seveda, drugače ne bom vedel, kje te čevelj žuli."

Mol: "Zadnjič ste mi sugestirali, da naj skušam smešiti. Danes sem dobil od preklancane coloradskega fajmoštra s trojno mero nazaj. Zdelal me je, da zgleadam pri celi zadevi kot v resnici en pravi volek. In kaj če mi to ime ostane?"

Zafrnik: "Le nič strahu fant. Korajžo, korajžo, ta nekaj velja!"

Mol: "Seveda velja, kdor jo ima, a žaba proti volu jo ne more imeti."

Zafrnik: "Lahko če hoče."

Mol: "A, gwan — write it on the ice!"

Zafrnik: "Ni potreba, ker jaz vem, da se človek lahko postavi po robu če hoče."

Mol: "Kaj še. Tu le meni lahko pripovedujete, kako in kaj. Ko ste bili pa pred par tedni sami v vroči kaši v polemiki s tem fajmošтром, ste se pa zvijali, kakor črv na solncu. Ničesar stvarnega mu niste od-

grati se je nevarno. Toliko za danes.

Mož cerkvene občine v Brooklynu.

8-urni delavnik "Standard" kompaniji.

New York. — The Standard Oil kompanija v New Jersey je izjavila, da se bo začel pri podjetju, in sicer na vseh oljnih poljih kompanije 8-urni delavnik. Do zdaj se je delalo 12 ur na dan že od časa ko je bil odprt prvi vrelec v letu 1859. Pri tem, da se je skrajšal delavni čas, bo pa plača povišana, med delavci vlada veselo razpoloženje. Poročilo tudi pravi, da je bil John D. Rockefeller vedno proti 12-urnemu delavniku — najbrže iz "usmiljenja" do delavcev.

Konkursi v Sloveniji v teku meseca maja 1925.

Po naši statistiki je bilo v teku mesecu maja proglašanih v Sloveniji 10 konkurzov napram 9 v mesecu aprilu 1925, 8 v mesecu marcu 1925, 5 v mesecu januarju 1925. Skupno je bilo torej v Sloveniji v teku prvih 5 mesecev letos razglašanih 39 konkurzov, medtem ko je znašalo število proglašanih konkurzov v prvih 5 mesecih lanskega leta samo 12.

govorili, kakor, da ste začeli zmerjati, kar pa lahko stori vsaka stara baba in ni potreba, da bi imela — kako uredniško zmčnost. Kaj se boste bahali in nasveta dajali, ko ste pa sami za eno figo."

Zafrnik (ves penast): "Primoj . . . poba, kaj pa misliš, če si malo dlje hlače trgal po šolah, kakor jaz, da boš zato že zvezde klatil z neba? Čakaj, jaz te že še naučim, da boš plesal, kakor bomo drugi žvižgali. Ti tumasti volek ti, ravno pravo ime ti je dal coloradski fajmošтер, boljsega b se ne bil niti jaz izmislil."

Mol: "Kaj, kaj? Tako le me boste zmerjali? Sem to zaslužil? Čakajte, zapomnil se bom ta slučaj!"

Zafrnik: "Le zapomni si, da tudi jaz pravim, da si res kot en pravi Molek, hočem reči volek!"

Mol: "Tako! Sedaj sem volek, ko je pa bilo treba braniti Vašo sivo glavo pred fajmoštri in kutarji, tedaj sem bil dober, imenovali ste me, da sam najsvetlejša socialistič. zvezda rdečem socialističnem horizontu. A sedaj me zmerjate z volekom. Ta velja, da si jo zapomnim!"

Zafrnik: "Zapomni si ali ne, to si kar si ter drži jezik za zobmi. Pri naši rdeči jednoti imam samo jaz besedo pa nihče drugi. Samo še eno zini, pa te brcnem, kakor sem pl. Luft-agenta, ko mu je greben prevsokoz rzel. Me razumeš?"

Mol: je vstal, ne take ne take ni črnil, ampak šel v svojo sobico zaloputnil vrata in drugi sestanek se je zaključil.

POZOR!

Gg. zastopnikom (cam) in naročnikom (cam) naznanjamo, da sti sedaj upravi Amerikanskega Slovenca — Edinost in Ave Maria popolnoma ločeni. Uprava našega lista je v Chicago, a uprava lista Ave Maria, je v Lemont, Ill. Razdajlja med obema mestoma je 26—28 milj. Zatorej je važno, da gg. zastopniki (ce) in naročniki (ce) to vedo in da v zanaprej naslavlajo svoja pisma in vse pošiljatve posebej na vsako podjetje, kateremu želijo poslati. S tem prihranite mnogo dela obema upravama, zraven dobite hitrejšo postrežbo pri naročilih in vladala bo boljša točnost. Prosimo vse, da bi se zanaprej držali tega reda.

Uprava A. S. — Edinost
1849 West 22nd St.,
CHICAGO, ILL.

Jutranja zvezda.

Napisal H. Rider Haggard.
Iz angleščine prevel
Peter M. Černigoj.

"O faraon, preteklo noč sem sanjala sen. Sanjala sem o grofu Ramesu, Mermesovem sinu, zadnjem tistega kraljevskega rodu, ki je vladal pred našo hišo v Egiptu. Menim tistega moža, ki je ubil princeza iz Keša prav tej dvorani in ki sem ga, ker je moj oče bil bolan, poslala v Napato, da ga sodi kralj iz Keše, ki pa je, kakor se zdi, pregnal tega kralja in prevzel sam kraljestvo v imenu Egipta.

Sanjala sem, da je ta drzni in sposobni mož, ki mu bogato kraljestvo v Kešu še ni dovolj, napravil načrt, da napade Egipt; da ubije tebe, moj preslavni gospod, da okliče samega sebe za faraona po pravi stare krvi, in še več — da si vzame mene, tvojo zvesto ženo, za soprogo in si tako zagotovi prestol."

"Gotovo, kraljica, ta vihravi Rames je v stanu misliti na take reči," je rekel Abi, "in toliko je tvoj sen morda resničen; a ne

smemo pozabiti, da je sedaj še v Napati, ki je zelo daleč, in da ima najbrže le majhno vojsko. Zakaj bi se torej vznemirjala zaradi njegovih nakan?"

"O, faraon, to še ni vse, zakaj v snu sem videla dve podobi. V prvi sem videla, kako ta drzni Rames napada Thebe, si jih osvoji, me odvede prav preko tvojega trupla, o faraon, da mu postanem žena. V drugi sem videla, kako ga ti srečaš ob vratih Južne dežele, kako ga ubiješ, kako se polastiš kraljestva v Kešu in tega zlatega mesta in vladaš tamkaj v imenu Egipta, dokler ne umrješ."

"To sta dva sna, o kraljica," je rekel Abi. "Povej nam sedaj, po katerem bi se hotela ravnati, zakaj obadva ne moreta biti resnična?"

"Kako bi mogla jaz to vedeti, faraon, in kako bi mogel ti to vedeti? Toda ob tebi stoji človek, ki bo vedel, zakaj on je prvi čarovnik in izbran razlagalec božjih src. Dovolj, da nam on pojasni zadevo," in je pokazala na Kakuja, ki je stal ob prestolu.

"Božanska gospa," je jeljal Kaku, "stvar je zame pretežavna. Nobenega poslanstva nimam, ne morem ti povedati . . ."

"Ti si le preskromen, Kaku," je rekla kraljica. "Ukaži mu, o faraon, naj razlije luč svoje modrosti na nas, ker gotovo pozna resnico."

"Da, da," je odvrnil Abi, "on je pozna, on ve vse. Kaku, ne brani se, razloži nam njenega veličanstva."

"Ne morem, nočem," je privrelo iz starega zvezdoznanca. "Vprašaj mojo ženo, gospo Meritro tamle, ona je modrejša od mene."

"Moja dobra prijateljica Meritra mi je vedno povedala svojo misel," je rekla kraljica, "sedaj hočemo slišati tvojo. Prerok mora govoriti, kadar ga bogovi kličejo, — ali," je pristavila tiho, "ne sme več biti prerok, ker vira bogove, ko prikriva njih visoki svet."

Sedaj se Kaku ni mogel več izviti; bal se je že samega Ramesovega imena in je sklenil sam pri sebi, da bo razložil sen tako, naj faraon čaka Ramesovega napada v Thebi, in je tudi začel tako govoriti, dočim so vsi pozorno poslušali. Toda ko je govoril, je začutil bleščeči pogled duha, ki se je imenoval kraljico, na sebi in jezik mu je govoril prav tisto, česar ni hotel re-

či. —

"Luč sveti v meni," je kričal, "in vidim, da je druga prikazen njenega veličanstva prava prikazen. Z armado moraš odriniti, o faraon, do Južnih vrat in se tam spoprijeti z upornikom Ramesom, da se stvar konča, kakor se mora končati."

"Kakor se mora končati? In kako se mora končati?" je vpil Abi.

"Gotovo tako, kakor je njeno veličanstvo sanjalo," je odgovoril Kaku. "Naloženo mi je, naj ti povem, da moraš iti do Južnih vrat."

"Žele bi, naj bi bila Južna vrata nate naložena, zli prerok," je vzkliknil Abi. "Komaj dve leti vladam v Egiptu in glej, tri vojske so bile moj delež, vojska proti narodu Sirije, vojska proti prebivalcem puščave in vojska proti barbarom, ki so udri-li v Spodnje dežele. Ali moram sedaj, v teh letih, začeti novo vojsko s strašnimi sinovi iz Keša? Naj pride ta pes Rames, če hoče priti, in obesim ga tukaj na vrata Theb."

"Ne, ne, o faraon," je odvrnil Kaku, "naloženo mi je, naj ti povem, da ga moraš obesiti v puščavi stotine milj daleč od Theb."

Tako razlagam prikazen; to je ukaz bogov."

"Bogovi so govorili po ustih svojega preroka," je vzkliknila kraljica s trepetajočim, zmagovalnim glasom. "Pripravimo se torej, o faraon, duhovniki, svetovalci in kapitani egipčanski, da odrinemo do Južnih vrat in obesimo tamkaj psa Ramesa v puščavi! Tako bodo Egipt in egipčanski kralj in egipčanska kraljica rešeni nevarnosti in bodo mirno živeli in bogastvo Zlatega mesta se bo med vse vas razdelilo."

"Da, da," so odgovorili duhovniki, svetovavci in kapitani, in vreščeči glas Kakujev je, še vedno proti njegovi volji, vodil ta zbor; "pojdimo takoj in njeno veličanstvo naj nas spremlja!"

"Spremljati vas hočem," je rekla kraljica. "Ceprav sem le ženska, ali naj se plašim tega, česar se faraon, moj gospod ne plaši? Ko se pomladi mesec, odjadramo."

Tisto noč sta se Abi in Kaku razgovarjala sama.

Rev. Wencel Šolar OSB srebrnomašnik

SVOJ SREBRNI JUBILEJ JE OBHAJAL NA SLOVESEN NAČIN V JOLIETSKI SLOVENSKE NAŠELBINI V CERKVI SV. JOŽEFA. — S SREBRNOMAŠNIKOM SE JE RADOVALO VSE, KAR JE SLOVENSKEGA V JOLIETU.

(Izvirno.)

Vrle Jolietčane je zopet doletela izredna čast, da se je v njih sredi obhajala veličastna in redka slavnost, ko je preteklo nedeljo dne 12. julija, pel svojo srebrno mašo v slovenski cerkvi sv. Jožefa č. g. Rev. Wenceslav Šolar, O. S. B. subprior in profesor iz St. Bede kolegija v Peru, Ill.

Vreme je bilo ta dan četudi nekoliko vroče prav krasno in tako je tudi nebo prispevalo svojo milost in pokazalo, da se raduje tega slavnostnega dne. Ob pol deseti uri dopoldne so se pričela zbirati slovenska jolietška društva z pripetimi regali in prihod v društveni zastavami in banderi so se uvrstili v parado. Razvrstitev je bila kakor sledi:

Na čelu parade je nosil ministrant sv. Križ v spremstvu dveh drugih ministrantov. Za temi je prikorakala šolska mladina, za šolsko mladino so prikorakala društva: Društvo sv. Jožefa, dr. sv. Franciška Seraf. dr. sv. Cirila in Metoda, dr. sv. Petra in Pavla dr. sv. Barbare, dr. sv. Družine, ženska društva sv. Genovefe in sv. Cecilije, dr. Najsvetejšega Imena.

Nato je sledila dolga vrsta ministrantov, zatem so prikorakali mali v belo oblečeni fantički in deklice tako ljubki in zali kakor jutranje spomladansko sonce, katerih vsak je imel krasen šopek cvetlic pripet na prsih in svojo malo ročico na srčku, bilo jih je res krasno za videti. Malim otročičem je sledila častita duhovščina. Pred cerkvijo so društva naredila špalir, nakar so prikorakali v skupinah k slovesni jubilejni maši.

Ko smo prišli v cerkev, katera je kakor že mnogim po Ameriki znana kot krasen in veličasten hram Božji, je mogočno zadonela z kora pesem "Srebrnomašnik bod" pozdravljen, slavljenju v pozdrav.

Nato se je pričela slovesna sv. maša, katero je daroval jubilar č. g. Ven. Šolar, O. S. B. ob asistenci dveh duhovnih bratov iz reda sv. Benedikta. Službo ceremoniarja je opravljal Rev. F. X. Bajec, župnik iz St. Paul Minn.

Poleg omenjenih č. g. duhovnikov so bili tudi navzoči v prezbiteriju Rev. F. J. Ažbe, slov župnik iz Waukegana, Rev. J. Ponikvar, župnik fare Sv. Vida, Cleveland, O. dalje Rt. Rev. Vincent Huber, O. S. B., opat iz kolegija St. Bede in več č. gospodov benediktinov iz kolegija St. Bede, Peru, Ill., kakor tudi č. g. Rev. J. Plevnik, domači župnik in č. g. Rev. Butala in Rev. Horvat, pomožna župnika. Slavnostni govor, oziroma pridigo je imel č. g. Rev. F. J. Ažbe v slovenskem jeziku.

Krepko in navdušeno je č. g. pridigar izvajal svojo temeljito zamisljeno pridigo, v kateri je nam predložil vzvišeni poklic duhovnika, kateri nam stoji ob strani ob vsakem času našega življenja od rojstva do smrti, nam je v pomoč in tolažbo deleč sv. zakramente, kliče Božji blagoslov na nas. Posebno je č. g. Ažbe izrecno poudarjal potrebo, da se naši slovenski mladeniči v Ameriki posvetijo za ta prevzvišeni poklic. Končno je tudi v jasnih besedah očrtal natančno vrline današnjega slavljenca č. g. Wenceslava Šolarja z katerim sta, kakor je č. g. slavnostni govornik omenil, že prijatelja iz mladosti let. Za slovensko slavnostno pridigo je imel preč. g. Rt. Rev. Vincent Huber, O. S. B. opat iz St. Bede kolegija pridigo oziroma govor v angleščini.

Govor preč. g. opata se je nanašal večinoma na podeljenje zakramenta sv. mašniškega posvečenja in nam je natančno pojasnil in navedel vse podrobnosti, kako se omenjeni zakrament podeljuje, k sklepu je preč. g. opat pripomnil, da nam je želel to pojasniti, da bomo imeli boljše pojmo o tem kaj se je zgodilo pred 25 leti, ko je bil č. g. Ven. Šolar v mašniški posvečen. Zanimivemu govoru in pridigi so verniki s zanimanjem poslušali. Omeniti moramo tudi, da je bila cerkev jako lepo, posebno glavni altar jako bogato okrašen, vse je lesketalo v srebru, posebno še ob svitu električnih luči.

Iz kora pa so zadonele zdaj, orglje z mogočnim glasom in fino proizvajanimi melodijami, zdaj zopet krasno ubrano petje močnega in izvežbanega cerkvenega zbora in zopet solospievi spremljani z milodone-

LED! LED! LED!
V vročih dneh mora imeti vsaka gospodinja led, da hladi z njim pijačo, da meso ne zadiši, mleko ne skisla, i. t. d.
Čičaške slovenske gospodinje kupujejo led od slovenskega ledarja. Kateri ga od slovenskega ledarja še ne kupuje naj to stori: Pokličite na telefon: Canal 2696 in vprašate za: **JOE PAPERŠ**
1825 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.
On pripelje led na dom, prodaja in razvaja premož, les in prevaža tudi pohištvo ob času selitev. Rojakom se toplo priporoča.

čimi glasovi orkestra.

Kvišku srca, zares — kvišku srca so pohitela in prosila blagoslova božjega za vse..

Jolietški Slovenci se v resnici ponašajo z izbornim cerkvenim zborom pod mojsterskim vodstvom profesorja Rafko Zupanca.

Po slovesni sv. maši je bil podeljen blagoslov z presv. Rešnjim Telesom.

Po blagoslovu je pa mala deklica v spremstvu dveh drugih deklic z cveticami, izročila srebrnomašniku krasen srebrni venec.

Nato se je č. duhovščina in drugo spremstvo v lepi formaciji zopet podalo iz cerkve.

Č. g. srebrnomašnik je bil videti jako ginjen, ko je odhajal iz cerkve, kakor tudi ko je opazal mnoge prijatelje, kateri so prihitali iz Chicago, Waukegana, No. Chicago, So. Chicago, La Salle in drugih naselbin in je vsakega izmed teh pozdravljal njegov prijazen nasmehek.

Nekoko ob 2. uri popoldne so se začela zbirati društva v Slovenian dvorani in jo napolnila do zadnjega kotička. Kmalu na to je prišla č. duhovščina s slavljencom ter zavzela častna mesta, kakor se ob takih prilikah spodobi.

Ko je bilo vse v redu, so se pričeli govori, najprej duhovščina, takoj za njo pa društva, nanašajoč se, koliko je že č. g. Ven. Šolar, O. S. B. storil dobrega v vinogradu Gospodovem v teh 25-letih. Vsak je pa izročil tudi mal dar č. g. W. Šolarju, srebrnomašniku, kar priča, kako je priljubljen med tukajšnjimi rojaki.

K tem čestitkam se pridružuje tudi naš list, in kliče da bi č. g. Ven. Šolar dočakal še zlato in dijamantni jubilej mašništva in tako še veliko storil v korist slovenskega naroda v Ameriki.

Tako nekako so obhajali jolietški Slovenci izredno slavnost. Vsi, ki so bili navzoči kakor dopoldne v cerkvi tako popoldan v Slovenian dvorani, jim bo današnja slavnost go-

tovo ostala v trajnem spominu.

K sklepu naj navedemo še kolikor nam je znano glede životopisa č. g. srebrnomašnika.

Č. g. Rev. Wenceslav Šolar O. S. B. je bil rojen v Železnikih na Gorenjskem.

Studiral je v Beatty, Pa. na slavnoznanem kolegiju Sv. Vincenca, in kmalu ko je bil posvečen, je bil pozvan v St. Bede kolegij v Peru, Ill., kjer je zdaj že dolgo vrsto let profesor teologije in je tudi subprior zavoda. Znan je tudi Slovenecem širom Amerike kot goreč misijonar in izboren pridigar.

Č. g. Wen. Šolar je ob prostem času tudi "expert taxidermist," pristni umetnik v gačenju (šopanju) raznovrstnih živali in ptic.

Kdor je imel priliko videti veliko zbirko divjih in drugih živali in ptic v muzeju St. Bede kolegija v Peru, Ill., mora priznati, da je č. g. velik mojster v tem oziru.

Bog podeli č. g. srebrnomašniku še v nadalje veliko blagoslova v vinogradu Gospodovem!!

Veliko je ljudi, ki v boleznih odpuščajo svojim sovražnikom, kar pa drži le toliko časa, dokler so bolni.

34 glav živine poginilo.

Taylorville, Ill. — George C. Seamanu je poginilo na zastrupljenju s strupenim zeliščem 14 telet in 6 krav, tudi iz bližnjih krajev poročajo o istem slučaju, skupno je do sedaj naznanjeno, da je poginilo 34 glav živine. Umrla je pa tudi neka ženska in več oseb je obolelo na zastrupljenju, najbrže ko so živali mleko od krav, ki so že bile bolne.

ROJAKOM V CLEVELANDU

Da moremo našim naročnikom v Clevelandu bolje postreči, smo pooblastili za našega zastopnika

MR. FRANK KUŠNIKA, ki ima svoj stalni lokal na **6121 St. Clair Ave.**

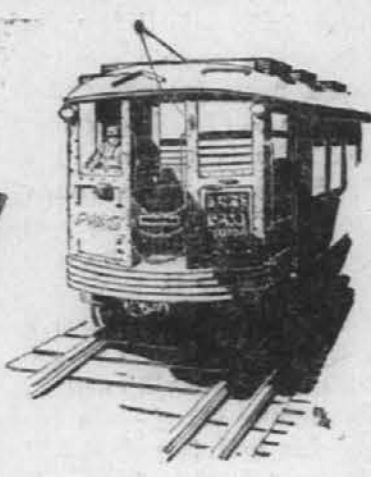
V vseh zadevah, tikajočih se našega podjetja in listov A. S. Edinost, Ave Maria, St. Francis Magazine, se obrnite do njega: Če želite plačati naročnino ali premeniti naslov, naročiti oglase ali tiskovine, bo Mr. Kurnik uredil vse potrebno.

Ima v zalogi tudi naše knjige, melitvenike, devocionalije i. t. d. Postregel Vas bo pošteno.

Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo.

Take the
"L!"

Krasno je na kopališčih danes
\$1.25

Vozite se kakor daleč in kamorkoli hočete za \$1.25 skozi celi teden — vi ali vaša družina lahko rabi tedenski listek Videli boste, kako malo boste porabili za vožnjo.

Chicago - Evanston - Niles Center Pass \$2.00. Dobi se na vseh "L" postajah.

CHICAGO RAPID TRANSIT

ROJAKOM NA ELY, MINN.

se priporoča trgovina z vsakovrstnim blagom

FRANK PENGAL

Velika zaloga ravno dospelega Dry Goods za spomladno sezono.

Velika zaloga prvovrstne grocerije.

Rojaki prepričajte se — Stalnim odjemalcem se zahvaljujem za naklonjenost.

\$10 do \$15

to svoto vam mi prihranimo na moških in dečkih

OBLEKAH Z ENIMI ALI DVOJNIMI HLAČAMI

Na stotine oblek sedaj na izbero po

22.50; 24.50; 29.00; 33.00; 37.50

Svetle, temnejši in prav temene barve. Navadne

velikosti, kakor tudi za prav debele in suhe.

(M. H. JELINEK)

Vogal Blue Island ave. in 18. ulica.

Odprto v torek, četrtek in soboto zvečer, kakor tudi nedeljo dopoldan.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)
št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.

Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geolo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1925.

Predsednik ..... George Stonich

Podpredsed. .... John Kramaric

Tajnik Paul J. Laurich.

Zapisnikar ..... Frank Videc

Blagajnik ..... Jos. Gršič

Reditelj ..... Martin Bluth

Nadzorniki:

Frank Vranichar, Joseph Ancel, Jakob Strukel.

Društvo šteje 507 članov in članic ter 261 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju

bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$13,421.00 bolniške pore.

Dne 1. Dec. 1924. se je na hajalo v blagajni \$4922.41.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagra-

de za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvu.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bo v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich

815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gerich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

JOS. HLA VATY

zanesljivi lekarnar

Zdravniške recepte izvršuje točno.

Zaloga fotografičnih potrebin. — Prinesite k nam filme v izdeljavo.

Kodaki in Kamere

1758 W. 21st Street in Wood

CHICAGO, ILL.

Izvrstni sladoled — mize za goste.

Kako naj se list imenuje v bodoče?

GLASOVNICA

za glasovanje, imena tega lista. Izrežite ta kupon in ga pošljite na uredništvo.

KAKO HOČETE, DA SE TA LIST IMENUJE?

"AMERIKANSKI SLOVENE" ☐

ALI ☐

"EDINOST." ☐

(Naredite križec poleg imena za katerega želite oddati vaš glas)

Ime: .....

Naslov: .....

Mesto in država: .....

Volite in povejte z glasovnico svoje mnenje!

Izšel je

v tretji izdaji

MOLITVENIK

ZA

AMERIŠKE SLOVENCE

SPISAL REV. P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK, O. F. M.

Založila in izdala

KNJIGARNA EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Vsem onim, ki so povpraševali po tem molitveniku, sporočamo, da ga sedaj lahko dobe v štirih različnih vezavah in sicer:

Navadno črno platno, zlata obreza.....\$1.00

Usnje, prožne platnice, zlata obreza..... 1.25

Usnje, vatirane platnice, zlata obreza..... 1.50

Bele koščene platnice z sliko, zlata obreza.....1.50

Pri večjem naročilu damo znaten popust.

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE JE ZELO PRILJUBLJEN, KAR DOKAZUJE VELIKO POV-
PRAŠEVANJE PO NJEM. PRIMEREN JE ZA OD-
RASTLE, KAKOR TUDI ZA MLADINO. ZLASTI BO
UGAJALA NOVA BELA KOŠČENA VEZAVA, KATE-
RE NAM DO SEDAJ NI BILO MOGOČE DOBITI NITI
TUKAJ, NITI V STAREM KRAJU. NAROČITE GA
TAKOJ!

ZAKAJ SE NA TISOČE LJUDI

poslužuje našega posredovanja za pošiljanje denarja v staro domovino?

Zato ker so naše cene najnižje in je vsaka pošiljatev izplačana v najkrajšem času, v celem znesku.

prejema prijave za potovanje na VSE-SOKOLSKI ZLET V ZAGREB z velikim parnikom AQUITANIA, ki odpluje iz New Yorka dne 29. julija 1925., dalje s posebnim vlakom iz Pariza v Zagreb.

Naši zastopniki bodo skrbeli za Vas in Vašo prtljago na potovanju. Zahtevajte pojasnila.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Avenue,

vogal 19-cesto

CHICAGO,

ILLINOIS

Imetje
\$20,000,000.00

MI KUPUJEMO VAŠE VLOGE V JUGOSLAVNSKIH DINARJIH.

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški spisal G. J. Whyte Melville. Převedel Paulus.

Vi se torej mučite dan za dnem, huje nego kmet za svojim plugom, živite priprosto, zmerno, — da, čednostno, — in potem bijete drug drugega —! In vse to za plačo, ki jo daje Rimljan tudi svojemu najnižjemu sužnju, — za kosček mesa in po- rek vina! In če zmagate, dobite morebiti še pest srebra in palmovo vejico in mislite, da ste plačani kdove kako dobro. — Zares, star sem in slab, moje roke niso več za boj, ampak nezadovoljen bi bil, če bi moral prodati svoje izmučeno življenje za tako nizko ceno —!

"Rekel si, da si vojak!" je dejal Rufus. Besede o prenizki plači so naredile globok vtis nanj.

"Vojak sem!" je odgovoril Kalha. "Pa ne za tako nizko plačo kakor vi! — Moje dolžnosti niso težke. Ni mi treba, da bi se mučil ves dan in čul vso noč. Glava me ne boli od pretežke čelade in jekleni oklepi ne tlačijo mojega telesa. Tudi ne čuvam orlov in ne kopljem jarkov in nasipov. Ni se mi treba boriti zoper prijatelja in mu nastaviti meč na prsi in ga umoriti, njega, ki je bil moj brat.

Toda četudi je moje delo lahko in moja služba prijetna, vendar ne more vse srebro in zlato, ki ste ga kedaj videli, ne morejo vsi zakladi cesarjevi in ves njegov Rim poplačati zasluženja, ki ga pričakujem —!"

Začuden in radovedni so se spogledali gladiatorji. To je bil predmet, ki jih je zanimal in jim vzbujal radovednost.

"Ali je še kaj prostora v vaših vrstah, prijatelj?" je vprašal Hirpin v privajenih izrazih svojega vojaškega poklica. "Ali bi sprejeli človeka mojih mišic, človeka, ki je vse svoje življenje iskal službo, kjer bi bilo malo dela in mnogo zaslužka? Dam ti svojo besedo, na novince ne boš dolgo čakal!"

"Prostora dovolj za vse in še preveč!" je vzkliknil Kalha in njegov glas je donel do zadnjega kota velike stavbe. "Naš poveljnik vas sprejme z veseljem in brez pridržka! Le samo pridite in se postavite pod njegovo zastavo in mu bodite zvesti za nekaj kratkih dni in tednov in mesecev, morebiti za eno ali dve leti, in on vam bo ostal zvest, ko se bodo cesar in njegove legije razpršile v vse vetrove — in še dolgo potem na veke in veke, brez konca in kraja! Ali hočete vstopiti, junaki moji? Pravico imam in moč, da vas sprejemam!"

"Kje je torej poveljnik?" je vprašal Hirpin. "Številne morajo biti njegove čete! Ali ga morem videti, preden mu zaprisežem in stopim pod njegovo zastavo? — Tovariši, — je pogledal naokrog — "starec govori, kot da bi menil resno! Ne drznili bi se, se nam smejeti pod nos!"

"Lahko bi ga bil videl!" je dejal Kalha svečano. "Pred štiridesetimi leti kakor sem ga videl jaz, — na solnčnih planotah Palestine je bilo —. In videli ga bode, ko bodo peščico prahu potrosili na vaše čelo in vam dajali obulob* v usta. In ko bode prebredli reko smrti, vas bo čakal na bregu!"

"Kaj govori? — Kaj misli? — Ali je zno-rel? Ali je augur? Ali je čarovnik —?"

Tako so začuden povpraševali.

Rufus je stezal svojo glavo visoko nad gnečo.

"Ali hočeš, da verujemo, česar ne vidimo?" je vprašal stvarni mečeborec.

Ožje se je zavil starec v svojo togo, kakor človek, ki se pripravlja na odgovor. Da ga poslušajo, to je bilo vse, česar si je želel.

* Svojim mrtvim so dajali Rimljani bakren denar, obulob, v usta; da so z njim plačali Haronu prevoznino čez Stiks.

"Kaj je plemenitejša," je vprašal, telesa moč ali pogumno srce? Dostikrat ste se že borili v areni. Odgovorite mi odkrito, kdo zmaga, plemeniti pogum ali sirova telesna moč —?"

"Pogum!" so enoglasno vzkliknili vsi razen Euhenorja, ki je nekaj mrmral o slučaju in sreči —.

"In vendar ga ne vidite!" je povzel Kalha. "Ali bode, torej sklepali da ga ni? — Ali ne čuti vsakrati izmed vas, da mu nečesa manjka v vsakdanjem življenju? Zakaj hrepeni po ženskem smehljaju in po čaši vina? Zakaj niste srečni, kadar je minil napor dneva? Zakaj ste vedno nemirni, nezadovoljni? — Zato, ker človek obstoja iz dveh delov, iz telesa in iz duše, zato ker ima človeško življenje dve plati, sedanjost in bodočnost! — Vaše telo je last cesarjeva — naj stori z njim, kar hoče, danes, jutri, pri igrah Cererinih, kadar hoče! — Toda vaša duša vam še ostane vedno, duša, ki je ne doseže ostro kopje, duša, ki ne umre, ko vam pesek arene šine v obraz, ko tisočeri obrazi gledalcev zaplešejo okrog vas, hitreje in hitreje, dokler vam ne za-temni v umirajočih očeh. — Duša je vaš boljši del, duša bo živila vekomaj! — Ali ne bode, torej poskrbeli tudi zanjo? — Kaj je vaša sedanjost? Trpljenje in muka in delo. — Kos železa v roki, — sunek proti tovariševemu grlu, — in padec po pesku, — in bodočnost onstran smrti se začne. Ali mislite, da ni nič boljšega v posmrtnem življenju ko Haronov čoln in megleno bregovje Stiksa? — Jaz vem za deželo, ki solnčneje in lepše sije, ko najlepši bajni otoki zapada. Visok zid je krog nje in vrata so nizka in ozka, toda ključ tiči v ključavnicu in ni vam treba obuloba za vstopnino! Pridite k tem vratom v beraških cunjah, upanje naj bo vse, kar vzemite seboj — in odprla se vam bodo še preden bode potrkali!"

Vsakomur izmed poslušalcev je pravil tajni glas v srcu, da če bi le mogel verjeti, kar je čul, bi bila njegova vera več vredna, ko vsi zakladi rimskega imperija. Za te ljudi, ki so stali takorekoč vsak dan smrti v žrelu je bila neizrekljivo tolažilna in vzvišena misel, da so zadnji njihovi trenutki le prehod k boljšemu življenju. Besede, ki vanje veruješ sam, imajo za tvoje poslušavce veliko, prepričevalno moč. — Ko je Kalha končal, so zrlj vanj gladiatorji z negotovimi očmi in v njih se je zrcalila neverjenost in občudovanje in zamišljeno upanje —.

Hirpin je bil po svojem značaju in nag-njenju materialist in ni verjel na drugo, ko-na ostrino svojega meča. — Najrajši bi bil razgovor prekinil, toda radovednost njegovih učencev in posebno Eske ga je zadrževala, prekrizal je roke na prsih in poslušal s prezirnim smehljajem na licu.

"In poveljnik, ki nas vodi?" je vprašal Golijec. "Kaj je z njim? — Tvoje obljube so lepe, to ti priznam, ampak rad bi vedel, komu bom služil?"

"Poveljnik je šel v smrt s potrpežljivim, mrim in vdanim licem za tebe — in za tebe — in za tebe in za mene, — za tiste, ki ga nikdar niso videli, za tiste, ki mu niso zaupali, za tiste, ki so ga zgrešili in ki so se obrnili proč od njega —. Še več, tudi za tiste, ki so ga trpinčili in umorili, in on nam je odpustil z odpuščanjem, kakršnega je zmogel le Bog, — da, Bog! Kateri izmed vaših bogov je kedaj toliko storil za vas? Kedaj je kateri izmed njih zapustil Olimp,* izvzemši, če se je šel potepati ali pa zagrešiti kako hudobijo. Kateri človeški kralj bi pustil svoje zemeljsko kraljestvo in šel v sramotno smrt za svoje ljudstvo?"

* Gora na Grškem, kjer so stanovali bogovi.

SIRITE A. S. & EDINOST.

ANTONIJA RIFEL
MIDWIFE
522 Broadway St.
Phone: 2380
JOLIET, ILL.

Najbolji dokaz za bolnika, da se mu zdravje vrača je — zdravniški račun.

R. PAWLOSKI
Slovenski fotografist
Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Progres Linoleum & Carpet Store

9x12 kongoleum v enem kosu, \$6.85

F. NOVICKI
1738 West 18th Street,

VELIKA ZALOGA SVILENIH PREPROG
9x12 preje \$45.00 — sedaj \$27.00
Linoleum z gumi podlago kvadratni jard preje \$1.45 sedaj samo \$1.07
V Vašem interesu je, da si pred nakupom ogledate to zalogo.
Phone: CANAL 1505

CHICAGO, ILL.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljša svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.,

CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 6319.

KADAR HOČETE

prodati Vašo hišo, naznanite to meni. Če ste se namenili kupiti hišo oglašite se pri meni in jaz Vam bom postregel v Vašo zadovoljnost.

ZAVARUJEM

hiše proti ognju, tornado. Ravnotako zavarujem pohištvo, automobile proti vsaki nesreči. To se pravi, kar kdo drugi zavaruje, tudi jaz zavarujem.

Kadar potrebujete kako notarsko delo, vedite da iste tudi jaz izvršujem. Za vse se občinstvu toplo priporočam.

Joseph Zupančič

PRODAJALEC HIŠ IN ZEMLJIŠČ, ZAVAROVALNI URAD IN NOTARSKA PISARNA

1824 W. 22nd Place

Chicago, Ill.

Phone CANAL 7130

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Pošiljate Vi

Denar v Evropo

Ako ga pošiljate, pridite k nam po pjasnila. Naša svetovna zveza nam omogoča z našo osemindesetletno izkušnjo v bančnem podjetju, da Vam lahko nudimo VEDNO NAJCENEJŠO POŠILJANJE denarja. Pridite!

FIRST NATIONAL BANK

Največja in najstarejša banka v Jolietu.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Del Slove. uprašuje: "Kdo je plakal pri vsakih litanijah: Za presvitega cesarja Franca Jožefa. . .?" Seve je bila to strašna pregreha duhovščine. Zda po 7 letih in v Milwaukee se lahko blati duhovščino. Pa bi bil urednik Del. Slov. med vojsko na licu mesta, potem bi drugače pisal, ako ima kaj poštenosti v sebi in mu ni samo za blatenje. Ko so pred mojimi očmi že binglale — gavge, je bila ena glavnih točk moje obtožbe, da "nisem dosti molil za cesarja. . .", in ko bi se mi ne bil posrečil dokaz, bi se danes ne raval s ljudmi, ki še niso vohali smodnika.

Ako v istem članku Del. Slov. predbaciva katoličanstvu, da je kričalo: "Srbe na vrbe," potem je to zavijanje. Suštarskiš in politična stranka ni katoličanstvo. Jaz vem, da je pri tem tudi stranka kot taka nedolžna. Suštarskiš je pa danes s Srbi zopet prijatelj, se preveč morda. Le ne preveč zagrabiti.

Ivana Jodeševa pravi v Prosveti, da je prej imela pekel, potem se je omožila in ima zopet — pekel, že 17 let. Mr. Molek ji daje nasvet, ki je zopet podoben — peklu. Kar ji je rekla mama, da si "z delom lahko zasluži nebesa," tega se ne veruje in ne bo nobene vere, drugače bi tudi ne pisala v Prosveto. Pri tisočeriš je tako. "Božje kraljestvo je v vas," nak, tega ne iščemo, še manj seve drugega zgoraj, kateremu mora prvo v vas tvoriti podlago, hočemo nebesa tu —" ko sem se omožila, sem mislila, da bom imela nebesa — pa najdemo — pekel. Ves svet si lahko osvojite, brez kraljestva v vas, bote našli kvečemu neko uživanje, ki pa srca ne more zadovoljiti. Pesnik Goethe je imel vsega, kar je pozelelo srce. Na stare dni je pripoznal, da "se mu zdi vse življenje, kakor valjenje kamna, katerega se mora vedno zopet dvigati. V 75 letih se niti štiri tedne ni počutil dobro." Na drugem mestu pripozna: "Bilo mi je kakor podgani, ki je zaužila strup; plazil se po vseh luknjah, posreba vsako mlako, požre vse, na kar naleti, in znotraj jo peče ogenj, ki se ne da pogasiti." Mož je vedel, kaj je zapisal.

Mr. Molek meni, da imam jaz še cel "trunk" gradiva za "Pisano polje." Bo štimalo. Pa vsak "trunk" se končno izčrpa. Trunkov "trunk" se bo izpraznil in "Pisane polja" bo konec, kada, bodo slovenski nasprotni listi prenehali prebrati kozle na verskem, znanstvenem, logičnem, modroslovnem, narodnem in tudi mednarodnem polju. Tedaj bo prazen "trunk" in prenehal bo "bunk." Jaz bi bil zelo vesel, a bojim se, da bi bili gg. nasprotniki potem še bolj v skrbeh, kaj na jaz počnem s časom, ki mi preostaja pri moji fajmoštriji. Bogami, da je hudo na svetu, ko se človek nikoli ne more iznebiti raznih "pisanih" skrbij in — polj.

M. Železnikar, Barberton, O., piše v Prosveti št. 150 o "kozah." Gola bogokletstva! Nekdo je Barberton imenoval "Barbarentown." Ako so tam sami Železnikarji, potem bi bilo ime na mestu. To je več ko barbarsko. Ako Mr. Železnikar nima prav nobene vere, mi je malo mar, a nekaj olike in izobrazbe bi pa lahko imel, saj se za to potegujejo tudi socialisti. Bolezni se javljajo pogostoma tudi v nabolj snažnih bolnišnicah. Irci so mu umazani bebeci, duhovniki lenuhi, nune lenuhinje. . . Ne želim mu, a lahko se pri njemu pojavi bolezen, pri kateri noben "serum" ne bo pomagal. Končno si na nesramen način privoščil papeža, in potoži nekaj o "fašistovskem suženstvu." Čemu? Po njegovih izbruhih ni Boga, toraj tudi ni pravice, in fašisti bi bili bebeci, ako bi ne izrabljali svoje moči, saj so ljudje brez Boga same živine, velja toraj boj vseh proti vsem. Res prava "duševna suženost in umska zaostalost!"

A. Brisbane, "Trunkova avtoriteta." Saj sem rekel, da jo vačasih hudo zafura, a pove tudi kako pametno. Zopet je za-blodel. Če misijonarji, pravi, vzamejo seboj kure, krave, več.

svinje. . . lahko vidijo, kako so se kure razvile iz divje kureti-ne, krave iz bivolv, svinje iz tapirjev. . . toraj imajo evolucijo pred očmi. Oho, Mr. Brisbane. Za to vrsto evolucije ne gre, dasi razvitek tudi to obsega. Absolutni evolucionisti hočejo razviti živo iz neživega, dušo iz možganov, človeka iz živali. . . eliminirati iz stvarstva stvarnika, česar niti Darwin niti Huxley nista poskusila. . . in to je druge vrste evolucija, ki je "samo slepi ne vidijo," kakor pravi. To je oreh, pri katerem zlomi tudi Brisbane svoje zobe, ako ni previden. V globočino je treba poseči.

Ako boljševidi pobijajo kruti in krivični kapitalizem z moraliziranjem in dovoljenimi sredstvi imajo prav. Če pa pobijajo kapital in ga pobijajo z moraliziranjem neopravičljivimi sredstvi, potem si sami bijejo po zobeh. Izkušnja to potrjuje. Upeljati hočejo po Rusiji milijon telefonov. Prav. Najeli so pa za to 100 milijonov ameriškega kapitala. Vidi se, da se "mišijo."

Znani pisatelj Alban Stolz je imenoval Grke-mačji zarod. Z mačko nihče nima rad opravka, zahrbtna je. Rimljanje so bili dobri opazovalci in so o Grkih rekli: "Graeca fides — nulla fides. . . Grk ne drži besede." To svojo lastnost so Grki pokazali tudi pri obravnavi z Jugoslavijo glede pristana v Solunu. Snedli so svojo besedo, kakor še vedno. Mačko je treba prijeti za vrat.

Mr. Molek meni, da imam jaz še cel "trunk" gradiva za "Pisano polje." Bo štimalo. Pa vsak "trunk" se končno izčrpa. Trunkov "trunk" se bo izpraznil in "Pisane polja" bo konec, kada, bodo slovenski nasprotni listi prenehali prebrati kozle na verskem, znanstvenem, logičnem, modroslovnem, narodnem in tudi mednarodnem polju. Tedaj bo prazen "trunk" in prenehal bo "bunk." Jaz bi bil zelo vesel, a bojim se, da bi bili gg. nasprotniki potem še bolj v skrbeh, kaj na jaz počnem s časom, ki mi preostaja pri moji fajmoštriji. Bogami, da je hudo na svetu, ko se človek nikoli ne more iznebiti raznih "pisanih" skrbij in — polj.

Sedanji predsednik Čehoslovakije, T. Masaryk, ima brezdvomno velike zasluge za češki narod. Tudi kot učenjaku se mu mora pripoznati vsa čast. Pogubno pa je uplival na dijaštvo s svojim svobodomiselnostvom. Iz tega vira je črpal tudi bolj kot krivično sodbo o katoliški cerkvi. Ko je bil na vrhuncu, mu je vse svobodomiselnostvo ploskalo. Zunanost zelo upliva na duha in dirigira sodbo, tako da razum podleže. Mož je dosegel vse, kar si je želel, umrla mu je tudi žena, starost izčisti srce, razum sodi jasneje. In kako sodi zdaj Masaryk o katoliški cerkvi? "Spoznam" pravi, "da se razvitek vsega sveta vrši proč od protestantizma proti katolicizmu. Nima pomena, da bi si tega samemu sebi prikrival. Vse moje študije so mi to odkrile." Masaryk je dalje izjavil, da hoče katoliško cerkev temeljito preštudirati. Slava možu. Ali mu bodo sledili tudi učenci v Chicagu??

Mož: "Ze zopet las v juhi, to je od sile s to žensko."

Zena: "Takrat, ko si mi dvoril, se še spominjaš, ko si dejal, da bi me celo snedel? A sedaj seveda, ti je še en las od več."

ZA DRUŠTVA

cerkvena, podporna ter razne slavnosti.

Svetinje, gumbi, trakovi z napisi, regalijske znake itd.

Pečati, štamplije in druge potrebnice naročite pri

A. S. & EDINOST

1849 WEST 22nd STREET
CHICAGO, ILL.

CLEVELANDČANJE!

kadar potrebujete pogrebne službe spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primitve za bližnji telefon in po-kličite:
Randolph 1881 ali 4550.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 8221.